

Täysistunto

Keskiviikko 23.5.2018 klo 13.59—17.28

6. Lakialoite laiksi uskonnonvapauslain 27 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 9/2018 vp Sari Essayah kd

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjäestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään perustuslakivaliokuntaan.

Keskustelu

15.58 **Sari Essayah kd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin sen verran taustaa, että selviää, mistä tässä lakialoitteessa on kysymys: Meillä Suomessahan osa uskonnollisista yhdistyksistä toimii uskonnollisten yhdyskuntien rekisterissä ja sitten osa toimii yhdistysrekisterin pohjalta eli on niin sanotusti yhdistyspohjaisia seurakuntia. Kuitenkin näitten toiminta on koko lailla muutoin samantyyppistä, mutta kun nämä toimivat eri rekisterien alla, niin sitten on muutamia sellaisia lainsäädännöllisiä seikkoja, jotka vaikuttavat niitten toimintaan, ja yksi on muun muassa tämä tilintarkastusvelvollisuus.

Elikkä voimassa olevassa uskonnonvapauslaissa säädetään niistä tilanteista, joissa tähän rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan sovelletaan soveltuvin osin näitä pykälässä kerrottuja yhdistyslain säännöksiä rekisteröidyistä yhdistyksistä. Täällä kyseisessä pykälässä uskonnolliseen yhdyskuntaan sovelletaan yhdistyslain 38 §:n säännöksiä tilintarkastuksesta, mutta sen sijaan uskonnonvapauslaissa ei viitata siihen yhdistyslain 38 a §:ään, jossa säädetään toiminnantarkastuksesta. Elikkä että olisi mahdollisuus, silloin kun tämän uskonnollisen yhdyskunnan toiminta on pienimuotoista ja, voisiko sanoa, täysin verrattavissa esimerkiksi monenlaisiin erilaisiin yhdistyksiin, siihen, että se voisi olla toiminnantarkastuksen piirissä ja että silloin ei tarvittaisi tilintarkastusta.

Voi olla ja epäilen, että tämä on sellainen lapsus, mikä on lainsäädäntöön jäänyt, koska tämä yhdistyslain 38 a §:n muotoilu tuli siinä vaiheessa, kun yhdistyslakiin tehtiin lisäys vuonna 2010 elikkä uskonnonvapauslain säätämisen jälkeen. Muutosta tuohon uskonnonvapauslakiin ei sitten tuossa yhteydessä tehty, joten tämä olisi, voisi sanoa, hyvin tämmöinen teknisluontoinen korjaus, jolla kuitenkin olisi taloudellisesti merkitystä näille seurakunnille, jotka toimivat rekisteröityinä uskonnollisina yhdyskuntina.

Toiminta todellakin voi olla hyvinkin sellaista pienimuotoista, niin että siihen ei sinällensä olisi tämmöistä tilintarkastuslain mukaista auktorisoitua tilintarkastajaa välttämätöntä sen toiminnan laajuuden takia hankkia, vaan että tämä toiminnantarkastus olisi riittävä. Mutta tämä nykyinen tilanne, kun ei ole viitattu erikseen tähän pykäläkohtaan, todellakin vaatii nyt sitten sen tilintarkastajan asettamista ja tällä tavoin asettaa nämä sinällensä muutoin hyvinkin samantyyppistä toimintaa harjoittavat yhteisöt eriarvoiseen asemaan ja ai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 54/2018 vp

heuttaa sitten ylimääräisiä kuluja. Siinä mielessä voisi sanoa, että nämä yhteisömuodot olisi tärkeää kyllä asettaa tässä tilanteessa samalle viivalle.

Meillä on tulossa muutoinkin sellaisia muutoksia lainsäädäntöön, jotka tulevat huomioimaan tämän tilanteen elikkä sen, että meillä on näitä rekisteröityjä uskonnollisia yhdyskuntia ja sitten toisaalta niitä yhdistysrekisterissä toimivia uskonnollisia yhdistyksiä. Esimerkiksi tämä rahankeräyslaki: me olemme todennäköisesti nyt syksyllä saamassa tänne eduskuntaan rahankeräyslain uudistuksen, joka — jos se sitten täällä eduskunnassa tulee hyväksytyksi — tulisi vuoden 2019 maaliskuun alussa voimaan. Siinä esimerkiksi halutaan huomioida se, että nämä kaksi eri lainsäädännön ja eri rekisterin alla toimivaa toimintamuotoa tulisivat rahankeräyslaissa samalla tavoin kohdelluiksi. Siinä mielessä täytyy toivoa, että perustuslakivaliokunnassa tätä asiankohtaa katsottaisiin juuri tässä hengessä, että kun rahankeräyslaissakin lähdetään tekemään tämä samalle viivalle asettaminen, niin myöskin tilintarkastuksen osalta näin voitaisiin menetellä.

Eli kyseessä on varsin tällainen teknisluonteinen korjaus, ja todennäköisesti se on jäänyt lainsäätäjän lapsuksena vielä tänne lainsäädäntöön, mutta tällä olisi kuitenkin käytännöllisesti merkitystä näille toimijoille.

16.03 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Kun puhutaan tilintarkastuksesta, niin heräsin heti, koska se on tärkeä asia. Periaatteessa minusta laaja tilintarkastusvelvollisuus on hyvä asia. Nyt kun EU-tasollakin on lähdetty rajoja nostamaan, niin Suomen ei pidä mennä sinne perässä, vaan meidän pitää lähteä siitä, että erilaisista yrityksistä ja yhteisöistä annettava tieto on luotettavaa ja joku sen tarkastamalla vahvistaa.

Tässä edustaja Essayahilla on pointti ilman muuta, että pitää kohdella samalla tavalla ja tarkastuksen ei todellakaan tarvitse olla välttämättä auktorisoitu pienissä yhdistyksissä eikä vähän isommissakaan yhdistyksissä, kun toiminnantarkastajan rajat eivät ylity. Tämä on hyvä huomio. Huomaan, että edustaja Essayah on lukuja vaille juristi tässä yhteydessä eli on hyvin tarkasti tällaisenkin asian huomannut.

Kannatan kyllä tätä lakialoitetta.

16.04 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Edustaja Essayahin aloite on kannatettava, hyvä ja nimenomaan purkaa meiltä yhdistystoiminnasta, tai tässä tapauksessa uskonnollisilta yhdyskunnilta, jotka ovat hyvin lähellä sellaista, tällaista raskasta hallintoa, mikä monessa tilanteessa on varmasti turhaa.

Itse oikeastaan tuon puheenvuoron pyysin tämän muun raskaan hallinnon takia, joka kohdistuu tämäntyyppiseen vapaaehtoiseen toimintaan. On se sitten uskonnollinen yhdyskunta tai seurakunta tai sitten jokin järjestö taikka yhdistys, niin esimerkiksi tämä rahankeräyspuoli on sellainen, joka vaatii ehdottomasti purkamista niin, että luotetaan ensisijaisesti ihmisten rehellisyyteen ja sitten jälkitarkastusmahdollisuus, niin kuin tässäkin tapauksessa, on olemassa. Jos tämä edustaja Essayahin lakialoite toteutuu, niin senkin jälkeen, jos sieltä ilmenisi jotain, luonnollisesti olisi sitten mahdollisuus käynnistää jälkitarkastukset ja mahdollisesti rikosoikeudellisetkin prosessit, eli se ei poista sitä, että esimerkiksi väärinkäytöksiin olisi mahdollista puuttua. Mutta usein näkee sen, että vapaaehtoistyötä, on se sitten tällaista, mikä lähtee uskonnosta, tai muuta vapaaehtoistyötä, rasittaa meillä liian raskas byrokratia, ja se estää usein monenmoisen järkevän toiminnan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 54/2018 vp

16.06 **Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia kollegoille kannustavista puheenvuoroista. Edustaja Ala-Nissilä auktorisoituna tilintarkastajana hyvin tuntee tätä kenttää ja tietää todellakin sen, niin kuin esimerkiksi yrityspuolella sanotaan, että hyvä tilintarkastaja on yrittäjän paras ystävä. Näin se on, että tilintarkastuksessa ei sinällensä ole kyllä mitään sellaista, mikä olisi jollakin tavalla pois laitettavaa, mutta tosiaankin on tätä, voisi-ko sanoa, pienimuotoista toimintaa, jossa kumminkin auktorisoidun tilintarkastajan palkkaaminen tähän toimeen on myöskin kustannuskysymys. Ja aivan niin kuin edustaja Heinonen täällä totesi, tässähän ihan samalla tavalla säilyvät velvoitteet tehdä tilinpäätös ja on oltava kaikki asiapaperit kunnossa siltä osin. Mitään velvollisuuksiahan tässä ei laiminlyödä, vaan ainoastaan tätä hallinnollista puolta haluttaisiin keventää.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin perustuslakivaliokuntaan.